

АРХЕОГРАФСКИ
ПРИЛОЗИ

46

АРХЕОГРАФСКИ ПРИЛОЗИ

46

NATIONAL LIBRARY OF SERBIA
ARCHEOGRAPHICAL DEPARTMENT

ARCHEOGRAPHICAL
PAPERS

46

Belgrade 2024

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА СРБИЈЕ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА АРХЕОГРАФИЈУ

АРХЕОГРАФСКИ
ПРИЛОЗИ
46

Београд, 2024

УРЕЂИВАЧКИ ОДБОР

Др Владимир Пиштало, главни и одговорни уредник (Београд)

Проф. др Татјана Суботин-Голубовић, уредник (Београд)

Др Владан Тријић, секретар Одбора (Београд)

Проф. др Аксинија Џурова, инострани члан САНУ (Софија)

Анатолиј Турилов, инострани члан САНУ (Москва)

Катарина Мано-Зиси (Београд)

Др Јасмина Недељковић (Београд)

Проф. др Драгана Новаков (Нови Пазар)

Др Драган Пурешић (Београд)

EDITORIAL BOARD

VLADIMIR PIŠTALO, Ph.D., editor-in-chief (Belgrade)

TATJANA SUBOTIN-GOLUBOVIĆ, Ph.D. Associate Professor, editor (Belgrade)

VLADAN TRIJIĆ, Ph.D. secretary of the Board (Belgrade)

AKSINIJA DŽUROVA, SASA foreign member (Sofia)

ANATOLY TURILOV, SASA foreign member (Moscow)

KATARINA MANO-ZISI (Belgrade)

JASMINA NEDELJKOVIĆ, Ph.D. (Belgrade)

DRAGANA NOVAKOV, Ph.D. Associate Professor (Novi Pazar)

DRAGAN PUREŠIĆ, Ph.D. (Belgrade)

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. др Татјана Суботин-Голубовић

Др Владан Тријић

Др Миланка Убипарип

Мр Душица Грбић

REVIEWERS

TATJANA SUBOTIN-GOLUBOVIĆ, Ph.D. Professor

VLADAN TRIJIĆ, Ph.D.

MILANKA UBIPARIP, Ph.D.

DUŠICA GRBIĆ, MA

Публиковање овог броја *АРХЕОГРАФСКИХ ПРИЛОГА* остварено је уз финансијску помоћ Министарства културе Републике Србије.

САДРЖАЈ/CONTENTS

ЧЛАНЦИ И РАСПРАВЕ

- Мирослав А. Лазић*
ХРОНОЛОГИЈА ПАЛЕОТИПА ИЗ ПРВОГ ИЗДАВАЧКОГ ЦИКЛУСА БОЖИДАРА ВУКОВИЋА 11
Miroslav A. Lazić
THE CHRONOLOGY OF PALEOTYPES
FROM THE FIRST PUBLISHING CYCLE OF BOŽIDAR VUKOVIĆ 51
- Жанна Леонидовна Левшина*
О КНИГАХ И КНИЖНИКАХ КРУГА АРХИМАНДРИТА ТРОИЦКОГО МОНАСТЫРЯ В СЛУЦКЕ
ИОСИФА (БОЛГАРИНОВИЧА) 59
Zhanna L. Levshina
ABOUT BOOKS AND SCRIBES FROM THE ENVIRONMENT OF ARCHIMANDRITE
OF THE TRINITY MONASTERY IN SLUTSK JOSEPH (BULGARINOVICH) 76
- Милена Марџиновић*
ПРАЗНИЧНИ МИНЕЈ БОЖИДАРА ВУКОВИЋА (1538) ИЗ ЦРКВЕ СВЕТОГ НИКОЛЕ У БАРУ..... 87
Milena Martinović
BOŽIDAR VUKOVIĆ'S FESTAL MENAION (1538)
FROM THE CHURCH OF ST. NICHOLAS IN BAR..... 98
- Драѓана Новаков*
ЖЕНСКА ИМЕНА СЛОВЕНСКОГА ПОРЕКЛА У ПОМЕНИКУ МАНАСТИРА СОПОЋАНА..... 107
Dragana Novakov
FEMALE NAMES OF SLAVIC ORIGIN IN THE SPOČANI MONASTERY
COMMEMORATING BOOK..... 124
- Александар Ђеклић*
КО ЈЕ БИО НИКОДИМ – ПИСАЦ ХИЛАНДАРСКЕ СЛУЖБЕ И ЖИТИЈА СВЕТОМ АХИЛИЈУ..... 125
Aleksandar Ćeklić
WHO WAS NICODEMUS – THE AUTHOR OF HILANDAR'S
THE SERVICE AND LIFE OF SAINT ACHILLIUS 144

НАУЧНИ ЖИВОТ

Алекса М. Карајић

ДВАНАЕСТИ ЛЕТЊИ ИНСТИТУТ СЛОВЕНСКОГ СРЕДЊОВЕКОВЉА

(12th Biennial Medieval Slavic Summer Institute, The Ohio State University,

Columbus, Ohio, USA) 151

71
С П С Т И Т Г

ЗНАТЕЛО БѢ СЛОВА
БѢ КЪ БОУ И БѢ
СЕ БѢ ИСКОНН КЪ
ТѢ МЪ БЫШЕ
ГО, НИ ТО ЖЕ
БЫТЬ ВЪ
ТѢ БѢ И ЖИВОТЬ БѢ
ІЛВКѢ И СВѢТЬ ВЪ
ВТНТСЕ И ТѢ МЪ АЕТ

ЖЕНСКА ИМЕНА СЛОВЕНСКОГА ПОРЕКЛА У ПОМЕНИКУ МАНАСТИРА СОПОЋАНА*

ДРАГАНА НОВАКОВ**

Апстракт: У раду ће бити представљена женска лична имена словенскога порекла у рукописној књизи *Поменик Манастира Сопоћана* (Гилфердингова збирка у Руској националној библиотеци у Санкт Петербургу) – рукопис се датира у прву четвртину XVII века. Истраживањем ћемо обухватити сва женска лична имена, укључујући и она која су се нашла записана на маргинама листова и на унутрашњим страницама корица. Циљ рада јесте анализа корпуса наведених имена и утврђивање њихових главних одлика – мотивације, семантике и њихове фреквенције. Биће дат и кратак осврт на њихову творбену структуру. На крају рада даћемо регистар личних женских имена словенскога порекла из овога *Поменика*.

Кључне речи: *Поменик*, Манастир Сопоћани, женска имена, словенска имена

1.1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

„Поменици – (помињени) црквене, богослужбене књиге које су средњовековни српски писари састављали за потребе чинодејствовања свештеника у олтару пре почетка Божанствене литургије (на светој Проскомидији) када се распоређује евхаристијски хлеб на дискосу, улива вино у свети путир и помињу имена живих и упокојених хришћана.”¹ То је, заправо, зборник, парусија² са именима почивших и живих чланова владалачких породица српске средњовековне државе, српских светитеља, црквених достојанственика, монаха, свештеника,

* Рад је настао као резултат истраживања на пројекту *Свети Сава у српској култури и духовности*, који реализује Одељење за светосавске студије Центра за црквене студије у Нишу.

** Драгана Новаков, Државни универзитет у Новом Пазару, dragananovakov1@yahoo.com

¹ О поменицима в. више у: Даниловић (1999, 551).

² Реч парусија јесте грчка (παρουσία) и има више значења. Једно од њих јесте и помен, тј. „црквени обред – онима који нису више на овоме свету” (Давидов 1994, 5).

критора, духовне и световне властеле, као и обичних мирјана, али и свих оних који су својим делима заслужили црквени помен и који су јавно помињани за време богослужења.³

Поменици представљају збирку имена (која није и синхрони пресек антропонима на одређеној територији). Они су настајали, дакле, током више година, у оквиру одређене манастирске обитељи. Њихови писари најчешће су били свештена лица, монаси који су путовали по свим православним земљама, често и по удаљенијим крајевима, сакупљајући на тај начин прилоге за свој манастир.⁴

Сойоћански ѱоменик (Гил. 59) чува се у Руској националној (бившој Публичној библиотеци у Санкт Петербургу)⁵ под називом *Синодик Помянник монастыря Сопочаны*, где пише да је нађен у: *Старој Србији в манастир Црна Река најден 1857. године. Перв. четв. XVII в.* О овоме Поменику писао је Бранислав Тодић, који претпоставља да је рукописна књига настала, вероватно, уочи разарања Сопоћана (1689), а потом пренета у недалеку Црну Реку, служећи тамо за разне белешке,⁶ где ју је 1857. године нашао Александар Фјодорович Гилфердинг, однео у Русију и датовао у XV или у почетак XVI века.⁷ У њему се налази поменик владара, архиепископа и митрополита, као и неке белешке на маргинама (*Боснија Герцеговина и Старая Србија, 1859*). Ватрослав Јагић је Поменик датовао у прву половину XVII века, допунивши Гилфердингове и Стојановићеве листе архијереја.⁸

О Поменику *Манастѿира Сойоћана* А. Ф. Гилфердинг је написао да је он „најбогатија збирка словенских личних имена” на коју је наишао. Према његовим речима, каснији додаци у овој рукописној књизи одударају од првобитног текста веома лошим дуктусом. Ту се налази, осим имена владара, архијереја и монаха, огромна номенклатура световњака који су се поверавали манастирским молитвама.⁹

---

³ Новаков 2017, 9.

⁴ Даниловић 1994, 13.

⁵ Анализа рађена према *Синодик Помянник монастыря Сопочаны* Гил. 59: http://expositions.nlr.ru/ex_manus/Serbian_Manuscripts/ [приступљено 15. 3. 2025.]

⁶ Пре разарања Сопоћана (1689), заједно са другим књигама и драгоценостима (за мошти Светог Стефана Првовенчаног то је поуздано), како тврди Б. Тодић, доспело је у Црну Реку и овај Поменик (2002, 291); Гилфердинг 1972, 139.

⁷ Мошин 1958, 409–417; Левшина 2021, 61–62; Тодић 2002, 279.

⁸ Тодић 2002, 279 [према: *Archiv für slavische Philologie* 13 (1891), 122–128].

⁹ Гилфердинг 1972, 139.

Уписивање приложника присутно је до краја рукописне књиге, а ако би се поставило питање до када је то било, сасвим сигурно можемо рећи да је то средина XVII века. Наиме, последњи датирани запис потиче из 1645. године, о *куйовини села Кацал и о смрти јеклисијарха Никодима*, а који је написан на листу 150.

Рукописна књига је писана на папиру и има 151 лист,¹⁰ а један од његових писара је Пахомије, чије се име налази на листу 31 међу архиђаконима, а на маргини је једва читљивим словима исписано: пнсць сїе кннгн. Основни део текста писан је полууставним писмом, а записи су углавном писани курзивом и брзописом.

Поменик садржи молитве и имена за помињање српских и угровлашких владара (до средине XVII века), а осим већ наведених архиепископа и митрополита и архијереја, долазе и имена јеромонаха, презвитера, јерођакона, монаха, монахиња и мирјана.

Осим личних имена и мањег броја патронима, на маргинама ове рукописне књиге налазе се и бројни топоними из околине Манастира Сопођана:¹¹ *Пешиџер* 55, *Буђево* 56, *Глојовик* 54, *Глухавица* 131', *Дујке* 54', *Жабрен* 57, *Жирче* 132, *Жиџниће* 137', *Камешница* 132', *Мојсиџир* 21, *Раждаџиња* 133, *Рамошево* 63', *Рибарићи* 117, *Точилово* 54, *Црноче* 121, *Шаре* 146; али и из удаљенијих крајева, као на пример: *Свеџа Гора* 20', *Вишеџрад* 102, *Белиџрад* 79', *Приџиџина* 61, *Сурдук* 54¹² и сл.

2. ИЗ АНТРОПОНИМИЈЕ ПОМЕНИКА МАНАСТИРА СОПОЃАНА – СЛОВЕНСКА ЖЕНСКА ЛИЧНА ИМЕНА

У рукописној књизи *Поменик манастира Сопођана* женских личних имена је мање него мушких. То нас упућује на закључак да су приложници били углавном мушкарци. Забележено је укупно 147 различитих женских личних имена словенскога порекла.

Уписивање женских имена почиње од листа 108, а пре тога налазе се имена монахиња (од л. 41 до л. 47), која су хришћанскога порекла (којих је мање), а спорадично на маргинама листова, чак и на самом почетку л. I и I', долази понеко лично име словенскога порекла.

¹⁰ Величине 28,3 × 20,4 цм, Мошин 1958, 409–417; Левшина 2021, 61.28,6 × 21 цм.

¹¹ Који и данас постоје са истим називима.

¹² Тур. surduk, „кланац”.

Сва забележена имена на симболичан начин сведоче о двема основним скупинама личних имена жена приложника: једну скупину чине имена несловенског порекла, а другу имена словенског порекла, која представљају доминантан слој у овој рукописној књизи.

2.1.1. НЕКА ЛИЧНА ИМЕНА НЕСЛОВЕНСКОГ ПОРЕКЛА¹³

Од личних имена несловенског порекла честа су следећа:

Дафина, *Давина* (< грч. *dárhñē*, „ловорика“)¹⁴ у *Поменику* забележено као: *Давина* 118', *Дафина* 123, *Дафвина* 121', *Дахвина* 121;

Гркиња (< етноним Грк < лат. *Graecus*);¹⁵

Љиљана (< лат. *lilium*, „лијер, *Lilium candidum*“)¹⁶ забележено као: *Љиљана* 125, *Лилиана* 124' и *Љиља* 135';

Наранџа (< тур. *naranc* < ар. < пер. *nāreng*, „наранџа“)¹⁷ јавља се у варијантама: *Неранџа* 139', *Неранџа* 113.

Пауна (< итал. *paone* или *paovone*, „назив птице узет за лично име“)¹⁸, забележено је као: *Пауна* 116 и *Паунка* 120.

У овој мањој скупини лична имена су већином из грчког и латинског језика. Углавном је потврђен по један лик свакога имена, а појаве ли се варијанте, оне су претежно фонолошке природе. Пажњу привлаче лична имена настала од етнонима – *Аламенка* 145',¹⁹ *Гркиња* 122', *Јеврејка* 110, *Јарменка* 115.²⁰

¹³ Етимологију доносимо према Шимундић (2006) (осим ако име није друкчије наведено).

¹⁴ Сва имена даваћемо у номинативу уместо у акузативу (или ређе у дативу), како су најчешће забележена у *Поменику*, са по једном потврдом, словима данашње ћирилице.

¹⁵ Грковић 1977, 26, 238.

¹⁶ Најстарије потврде имена *Љиљана* према Велимиру Михајловићу (1968, 223–224) потичу из XVIII века, а такво име потврђено је, на пример, у Суботишту у Срему 1722. године.

¹⁷ В. Михајловић истиче да „unutrašnja analiza ženskog imena *Narandža* pokazuje dve stvari: na semantičkom planu poistovećivanje fitonima (u ovom slučaju kulturne pozajmice) sa ženskim imenom, a na fonetskom labilan izgovor samoglasnika a u prvom slogu“ (1968, 224).

¹⁸ Грковић 1977, 155.

¹⁹ М. Грковић наводи да је тур. *Alaman* – Немац, назив једног германског племена (1977, 218).

²⁰ Према М. Грковић становник Јерменије, Јерменин (1977, 261); *Јармен* име мушко прије нашега времена (JAZU 1892–1897, 472).

Имена добијена према неком етнониму била су одраз љубави именованца према припаднику неке заједнице. А у овој групи нашла су се имена која, наравно, нису словенскога порекла.

2.2. ЛИЧНА ИМЕНА СЛОВЕНСКОГ ПОРЕКЛА

Словенска имена, уопште узев, припадају индоевропској групи антропонима. А српска имена словенскога порекла сачувала су, разуме се, готово све семантичке категорије из прасловенског антропонимијског система. Богатство личних имена словенскога порекла, њихова мотивација, несумњиво показује њихову разноврсност и занимљивост.

Лична имена словенског порекла жена приложника у *Поменику манастира Сопоћана* са највећим бројем потврда јесу следећа: *Милица* 108 (45 потврда) и *Сћана* 109 (45 потврда), *Вучица* 110 (38 потврда) и *Рада* 120 (28 потврда).

Већу фреквенцију такође су имала и следећа имена: *Сћоја* 112, *Живана* 110, *Видосава* 109, *Цвеџа* 111, *Цвејка* 141', *Калина* 107, *Ружица* 118.

Такође, честа су и имена: *Бојана* 108, *Вишња* 125, *Јајода* 115, *Јасна* 114, *Сћојана* 121.

Ова имена припадају разним мотивацијским групама, које су постојале и у прасловенском систему личних имена.

У наставку ћемо набројати најзаступљеније мотивацијске скупине личних имена словенског порекла, истакнути и објаснити вероватни разлог давања најчешћег личног имена, те се кратко осврнути на творбену структуру имена словенског порекла.

Највише личних имена словенског порекла у забележеном материјалу припада овим мотивацијским скупинама:

- имена од речи које се односе на биљни свет: *Босиљка* 102',²¹ *Вишња* 125, *Гроздана* 129, *Дуња* 135, *Јајлика* 109, *Јајода* 115, *Јасика* 115, *Језда*

²¹ Иако је основа овога личног имена грчка < basilikón, оно припада српском именослову, баш као и име *Ружа*.

- рица 11',²² Калина 122', Каћуна 131'²³ (забележено и као Какуна 136'), Малина 136, Ракића 107, Ружа 112, Ружица 118,²⁴ Смиљана 127, Травица 115, Трњина 125',²⁵ Цветша;²⁶
- имена од назива из животињског света: Вучица 48, Влчица 111, Грлица 128, Кошућа 122, Чава 147', Чавка 118;²⁷
  - имена од назива за делове тела и телесне одлике: Велика 123, Коса,²⁸ Сјамена 122,²⁹ Танкоса 150;
  - имена од назива за карактерне одлике и умне способности: Весела 121, Веселица 118', Дивна 113', Добра 109', Драјана 115, Јасна 114, Красна 144, Лубица 151, Мила 103, Милица 108; Срдана 144, Разумена 141, Тихосава 115.

Велику фреквенцију имају имена заштитног или профилактоичког карактера, а једно од тих имена јесте *Сјаана* 109,³⁰ као и варијанте

²² У JAZU 1. jezdarica vidi jezgarica (s. v. jezgarica vidi jezgra; s. v. jezgra „sjeme što stoji kod nekijeh biljaka u koščici, u lupinama (kao kod oraha, badema, kajsije itd.)”); 2. Jezdarica ime žensko (JAZU IV, 686). Ово лично име може се довести и у везу с глаголом *jezditi* („Јездарица, име изведено од корена глагола јездити који је саставни део имена Јездимир, Пријезда итд.”) (Грковић 1977, 260).

²³ Према М. Грковић, од цвета каћун (1977, 265); у Хрватској постоји презиме *Каћунко*, Šimundić (2006, 168).

²⁴ За порекло личног имена *Ружа* < lat. *Rosa* V. Mihajlović (1968, 224) претпоставља контактни утицај, везу са „krstaškim ratovima i postojanjem Latinskog carstva, koje se nalazilo u neposrednom susjedstvu srpske feudalne države”.

²⁵ Вокално *p* у овоме имену забележено је са полугласником као трњина. Означавање вокалног *p* и *l* с танким полугласником јавља се и у другим именима и другим лексемама: грљница 128, грљана 117', срљан 125', врљ сенице 137', вљкосава 111, вљница 111, цнљана 107': о судбини вокалних *p* и *l*, Ивић 1991, 63–71.

²⁶ Ово женско име је прасловенскога порекла и у прошлости је припадало типу најфреквентнијих имена. Исти закључак важи и за Срем у XVIII веку, где су лична имена са овом основом такође најбројнија (Mihajlović 1968, 219). Љиљана Црепајац сматра да је, без обзира на латинске преводе грчкога оригинала *Florus*, *Floara*, порекло овога имена вероватније идиоглотско, али да ваља узети у обзир и везу с празником Цвети (1979, 73).

²⁷ Име *Чава* М. Грковић (1977, 322) изводи „од Чавка”. Забележено је и у *Поменику Манасијира Крушедола* (МСПЦ 240) (Новаков 2017, 69).

²⁸ Према М. Грковић, име *Коса* може се довести у везу с именом *Косјагина* (1977, 267).

²⁹ Ово име се може довести у везу с мушким личним именом *Сјамаи*, које је грчкога порекла (Грковић 1977, 185). О именима овога типа, Грковић (1998, 241).

³⁰ Ово лично име спада и у најфреквентнија словенска имена и у два поменика из истога периода (XVI и XVII век), а то су: *Поменик Манасијира Крушедола* МСПЦ 240 (XVI и XVII век) (са 39 потврда) и *Поменик Манасијира Дечана* Деч. 109 (са 105

Сџанача 130', *Сџаница* 113, *Сџанија* 121, *Сџаначја* 126', *Сџанисава* 114, *Сџанка* 37, *Сџанојка* 121, *Сџајка* 119, *Сџајча* 144, *Сџоисава* 118, *Сџоја* 111, *Сџојана* 121, *Сџојка* 127. А овде убрајамо и имена попут *Сџамена* 122, *Сџаменка* 118 и сл.

С обзиром на чињеницу да је морталитет деце у прошлости био велики, именима овога типа желело се да се сачува живот или заштити здравље новорођенчета. Лично име *Сџана* темељи се на глаголу *сџаиши*. Вероватно су таква имена имала функцију да зауставе даље рађање деце, односно да престане рађање женске деце.³¹

У заштитна лична имена убраја се и име *Грдана* 117', које Милица Грковић доводи у везу с мушким именом *Грдан*, изведено од корена *грг* + *ан*.³² Такође, у ову групу спада и ретко име *Нејога* 144, које М. Грковић издваја као заштитно с негацијом, а које се може везати за сложена имена *Годеслав*, *Годимир* и сл.³³ Издвајамо и лично име *Нехоша* 145, које није забележено у *Речнику личних имена код Срба* (1977), али оно долази у *Рјеџници JAZU*, где стоји да је „мушко и женско, а односи се

потврда). Такође, резултати истраживања Владимира Поломца показали су да је ово лично име било фреквентно и у *Поменику нејоизнајој манастџира лиџљанске еџискојџје* (са 28 потврда) (2010, 237). Ситуација је иста и у поменицима из других средина, односно из каснијег периода. Наиме, као често лично име забележено је и у *Поменику Манастџира Крке* (XVII–XIX век) (са 14 потврда) и у *Парусџи* (Рс 110) из XIX века са простора Босне и Херцеговине (има 91 потврду) (Новаков 2019, 137; 2022, 133; 2023, 84). Међутим, када су у питању резултати истраживања Анкице Чилаш Шимпраге (2016: 37) у Хрватској у XVI веку (на примеру властелинстава Суседград и Доња Стубица), а на основу пописа из Црквене општине, народно лично име *Сџана* понела је само једна особа, док су сва остала хришћанскога порекла.

³¹ Мато Пџурица наводи разне табу ситуације које се односе пре свега на заштиту мушке деце (јер женска не подлежу табуима): „1) да се прекине умџрање деце; 2) да престане рађање џенске деце; 3) да се заштити једини мушџи наследник уџега рода или породичне гране (од оца јединца или више браће без мушке деце, које и џуђеном мушџом детету виде наду за прођуђенје породичне ложе); 4) да се заштити посмрче (нароџито ако је то једино мушџо дете несталог оца); 5) да се заштити дуго оџекивано дете, уз то и мушџо, које се прџма као прави дар боџји; 6) да се заштити мушџо дете када породица већ има на неџи наџин хендикепирано мушџо дете (самим рођенјем или каснијом болеџћу и сл.) и 7) да се не обелоданјује име џије спомџнање вређа успомену (оџивљува бол), што не ваџи само за уџу породицу новорођенџета него и џирег суседства, сродства или џак целога села” (Рџџурџа 1998, 71–72).

³² Код мушџкога имена *Грг*, она наводи да је придев грџђ поносит, охол, страшан (Грковић 1977, 68, 238).

³³ Грковић 1977, 285.

на онога или ону која не годи, неугодан, неугодна³⁴. Међутим, оно је можда и од *Хойџа* < *Хойшмира*.

Категорија заштитних имена је у *Поменику* бројна, па се имена са основом *вук-* јављају заједно са хипокористичким основама *вуј-* и *вуч-*: *Влкосава* 111, *Влчица* 111, *Вујка* 129, *Вујока* 128', *Вујана* 118, *Вујица* 148', *Вукава* 144, *Вукосава* 112, *Вукослава* 136',³⁵ *Вуча* 149,³⁶ *Вучица* 48.

Таква заштитна имена односе се на јаке животиње које би се могле супротставити сваковрсним силама, а доминантно место ту је имао *вук*. Такође је познато да је *вук* код Срба имао посебну вредност и велики значај у односу на све друге народе. Наиме, *вук* се у митологији сматра за Србиновог претка и он је посебну семантику добио везивањем за култ Светога Саве. Велики је значај Светога Саве код Срба надалеко познат, па је и то утицало на толику распрострањеност и фреквенцију имена по *вуку*.³⁷

Од заштитних имена имамо и следећа: *Живана* 110, *Живка* 133, *Дворна* 139, *Досџана* 146 и сл.

Према М. Грковић име *Дворна*, према *Дворка*, изведено је од именице *двор* + *ка*, а давало се као заштитно, слично именима *Каменка*, *Стамена*, *Стаменка* итд.³⁸

Забележена су и два сасвим ретка имена: *Плахна* 110 и *Рохна* 144', која М. Грковић не бележи. У *Рјечнику ЈАЗУ* има женско име *Плахинија*, забележено у „поменику XVIII вијека”,³⁹ а за *плах* стоји „брз, хитар, силан, јак, жесток, несташан”,⁴⁰ док *плахан* значи „страшан”.⁴¹ Мате Шимундић бележи име *Плана*,⁴² али је могуће да је оно настало од *Плахна*.

Лично име *Рохна* могло би се повезати с мушким именом *Рох*, који бележи *Рјечник ЈАЗУ*, од „рохав, богињав, оспичав”.⁴³ Исто тако ово лично име можда је могло настати и према *Рокна* < *Рокина* < *Роксанда*.

³⁴ ЈАЗУ 1911-1916, 846.

³⁵ За сложенице овога типа, попут личног имена *Влкослав*, Александар Лома истиче да су оне ограничене на део јужнословенске територије (2020, 20).

³⁶ М. Шимундић истиче да је овај облик од *Вук* (2006, 374).

³⁷ Грковић 1983, 36; Стојановић 2012, 2013а.

³⁸ Грковић 1977, 241.

³⁹ ЈАЗУ 1924-1927, 945.

⁴⁰ ЈАЗУ 1924-1927, 943.

⁴¹ ЈАЗУ 1924-1927, 945.

⁴² Шимундић 2006, 272.

⁴³ ЈАЗУ 1953, 140.

Веома ретко лично име *Чујуна* 137, које не налазимо код Милице Грковић, могло би бити од *Чуја < Чудислава*.

Забележена су и имена према називима метала, која нису бројна, има их свега два, *Сребра* 139 и *Злајџа* 103, са по једном потврдом.

У нашем материјалу забележено је и једно име по називу реке, а то је лично име, *Нишава* 121, које има пет појава.

Имена *Планинка* 120 и *Романија* 146 могли бисмо сврстати у она настала према топониму. Наиме, за лично име *Планинка* М. Грковић наводи тумачење ЈАЗУ да је ово управо име „ономе женском које се родило у планини”,⁴⁴ а за име *Романија* истиче да може бити да је име планине узето за лично име, али не искључује ни могућност да је изведено од имена *Роман + ија*.⁴⁵

Лично име *Кћерана*, за које М. Грковић наводи да је изведено од именице *кћер + ана*,⁴⁶ у нашем материјалу је забележено као: *Керана* 111', *Кјерана* 116' и *Кћерана* 141'.⁴⁷ За категорију личних имена према сродству М. Грковић је утврдила да је ово једна од најбогатијих категорија у *Дечанским хрисовуљама*, а да сама родословна терминологија има дубоке корене у прошлости.⁴⁸ У ову групу би се из нашега материјала могло сврстати и име *Сеја* 111, које је, највероватније, хипокористик од сестра.

У *Поменику манастира Сопољана* долази и ретко име *Дикла* 128, за које М. Грковић истиче да у западним крајевима оно значи исто што и „девојка”.⁴⁹

Наравно, забележена су и бројна имена са лепом семантиком, а то су она са основом *мил-*: *Милахна* 121, *Миленка* 122', *Милица* 99', *Милојка* 122', *Милока* 147, *Милосава* 52, *Милуша* 146', *Милхна* 107' и сл.

Лично име *Милока*, од *милоока*, а свакако је име од *мила*, као *Милак*, *Милан* и сл.⁵⁰

⁴⁴ Грковић 1977, 293.

⁴⁵ Грковић 1977, 300.

⁴⁶ Грковић 1977, 37.

⁴⁷ У питању је свакако лично име, *Ђерана*, које у нашем материјалу долази забележено на начин који у тексту наводимо, одатле презиме *Ђеранић*, настало након гудљења *x* од *Хђерана*.

⁴⁸ Ово име има 11 појава и у *Поменику Манастира Крушегола* МСПЦ 240, Новаков 2017, 73, 160, 161.

⁴⁹ Грковић 1977: 242.

⁵⁰ ЈАЗУ 1904-1910, 680.

Имена која у себи садрже основу *дој-*, могу имати двојако значење: могу означавати *дој* (битку) или онога који води *дој*, а могу упућивати и на онога ко се *доји* (од глагола *дојати се*, *плашити се*). Женско име *Бојана* 108, које припада овој групи, забележено је 12 пута. Такође, имамо и варијанту *Војка* 107, које садржи архаични глагол *војевати*, потом од глагола *славити* – *Славна* 118', затим *Јездарица* 11', од корена глагола *јездити*⁵¹ и сл.

У скупину имена словенскога порекла убрајамо и теофорична имена изведена од корена *Бої-/Бож-*: *Бојдана* 138', *Бојосава* 107'.

С обзиром на творбену структуру, међу женским личним именима словенскога порекла налазимо неизведена (самотворна) имена од назива животиња и биљака (нпр. *Грлица* 128, *Кошуџа* 122, *Трњина* 109, *Вишња* 114), од придева *Велика* 123, *Веселица* 118', *Гиздава* 146, *Дивна* 113', *Красна* 144, *Сџамена* 122, *Танкоса* 150, али и *Даница* 118',⁵² потом скраћена имена (нпр. *Вида* 77, *Мила* 103), изведена имена (нпр. *Видица* 114', *Милица* 108, *Сџаница* 113, *Сџанка* 37, *Вујана* 118) те сложена имена која у другом делу имају основу *-слав* и *-сав* (нпр. *Вукослава* 136', *Вишеслава* 113', *Видосава* 109, *Љубисава* 116, *Милосава* 52, *Радосава* 114, *Сџанисава* 114, *Сџоисава* 118, *Тихосава* 115).

Издвајамо и ретко лично име *Каравида* 122, 135, које је забележено два пута у нашем материјалу. М. Грковић ово лично име тумачи као сложено од *кара* (тур. *кара*, „црна“) и имена *Вида*.⁵³

Када су у питању основе од којих се изводе женска лична имена, у нашем материјалу налазимо и оне попут *драї-*, *Драјана* 115, затим *рад-*, *Радомира* 139', *Радосава* 115,⁵⁴ *цвей-*, *Цвейка* 141' и сл.

2.3. ЛИЧНА ИМЕНА НЕПОЗНАТОГ ПОРЕКЛА

Неколико имена је остало нејасно. Код оних примера код којих постоји само једна потврда може се посумњати и на писарску грешку, а проблем може настати и код хипокористика, где не можемо са сигурношћу

⁵¹ В. напомену бр. 22.

⁵² Општесловенски назив за јутарњу звезду узет за лично име (може бити да је Даница била астрална богиња словенског пантеона) (Грковић 1977, 241).

⁵³ Грковић 1977, 265.

⁵⁴ И у другим истраживаним поменицима ове основе су најчешће, уп. Стојановић 2013 б, 169–171, Поломац 2019, 508; 2022, 519.

тврдити од којег су имена настали. Тако издвајамо следећа лична имена: Чјухрија 12, Хојдана 144', Хојена 138, Цвенија 149; Геја 103, Груда 127', Махаилија 110,⁵⁵ Ниша 139',⁵⁶ Цаџра⁵⁷ и сл.

3. ЗАКЉУЧАК

У овом раду покушали смо да представимо словенску антропониимију (женска лична имена) на једном омеђеном простору српске државе и у одређеном временском периоду – XVI/XVII век. Из тога смо извели један, према нашем мишљењу, од важних закључака: *Поменик Манасџира Сојођана* (XVI/XVII век) богат је извор онимијског материјала, нарочито када су у питању словенска имена, што говори да је ова рукописна књига значајан извор за истраживање система личних имена код Срба.

Анализа женских личних имена показала је да су лична имена словенскога порекла бројнија него хришћанска (библијска, календарска).

Најфреквентније словенско женско лично име јесте *Милица*, а потом долазе *Сџана*, *Вучица*, *Рада*. С већом фреквенцијом такође су и имена: *Сџоја*, *Живана*, *Видосава*, *Цвеџа*, *Цвеџка*, *Калина*, *Ружица*. А потом по учесталости долазе и следећа лична имена: *Бојана*, *Вишња*, *Јајода*, *Јасна*, *Сџојана*.

Ситуација је у овој рукописној књизи сасвим слична са оном из поменика истога временскога одређења (*Поменик Манасџира Крушедола* МСПЦ 240, *Дечански поменик* Деч.109), али и у онима из каснијег периода, из XVIII и XIX века (*Поменик Манасџира Крке*; *Парусија* Рс 110 са простора Босне и Херцеговине). Та анализа је показала да су имена заштитнога карактера, када су у питању лична имена словенскога порекла, у наведеним поменицима и најбројнија.

⁵⁵ Ово лично име нисмо уврстили у Регистар јер за њега нисмо нашли потврду, односно не можемо бити сигурни да има словенско порекло.

⁵⁶ Такође, ни ово лично име нисмо уврстили у наш Регистар, јер М. Грковић наводи да је оно можда хипокористик од *Николија*, али и од *Нишава* (1977, 287), те не можемо бити сасвим сигурни да ли би оно припадало словенској групи имена.

⁵⁷ Име није део Регистра, а за њега М. Грковић каже да је од Александра (1977, 320).

Следећа категорија по бројности јесте она коју чине имена према називима биљака, а потом она која се односи на имена од назива за карактерне одлике и умне способности.

Поменик садржи и веома ретка имена попут: *Грдана, Махаилија, Нехоџа, Нејода, Плахна, Рокна, Чујуна, Хојдана, Хојена, Цвенија* и сл.

Анализом женских личних имена забележених у *Поменику Манасџира Сојоћана* желели смо дати допринос проучавању српске историјске антропониимије у периоду од XVI до XVII века на простору југозападне Србије, те смо утврдили да је ова рукописна књига, и по обиму и по квалитету, важан извор за проучавање имена словенскога порекла са овога терена.

ПРИЛОГ

Регистар женских личних имена словенскога порекла *Поменика Манастира Сопобана*

Б

Бела 129'
 Богдана 138'
 Богосава 107'
 Божа (2) 123', 126'
 Бојана (12) 108, 114', 120, 122', 123, 125', 133, 133', 138, 145, 147, 147'
 Боса 52
 Босиљка (4) 102', 138', 147', 147'

В

Веја 127
 Велика (6) 123, 124, 124', 125, 129', 141'
 Весела (6) 121, 123, 123, 124', 127, 129'
 Веселица (4) 118', 125', 135', 147'
 Вида (5) 77, 119, 121, 132', 138'
 Видица 114'
 Видосава (22) 109, 109, 109, 109', 113, 113, 113', 114', 119, 125', 126', 127, 127', 129, 130, 131, 134', 135', 136, 136', 139'
 Вишеслава 113'
 Вишња (11) 109, 110, 110', 116', 118, 122, 123', 124, 130, 130', 145'
 Влада (6) 117, 118, 119', 128, 131', 132'
 Влкосава 111
 Влчица 111
 Војка (7) 107, 122', 123', 124, 125, 128', 137
 Вуја (2) 132', 133
 Вујана (3) 118, 122', 144
 Вујица 148'
 Вујка (2) 129, 146'
 Вујока 128'

Вукава (2) 114', 144
 Вукосава 112
 Вукослава 136'
 Вуча 149
 Вучица (38) 48, 108', 109, 109, 110, 111, 112', 113, 113', 114, 116, 117', 118, 118', 120, 120, 121, 121', 121', 123, 125', 126, 126', 126', 127, 127, 127', 130, 130', 133, 133', 134, 134, 134', 137', 137', 139, 141'

Г

Гега (2) 103, 107'
 Гиздава (2) 146, 148'
 Грдана 117'
 Грлица (2) 128, 133'
 Грозда 107
 Гроздана (11) 102', 120, 121, 122', 122', 126, 137, 137, 138', 139', 146'
 Груда 127'

Д

Даница (4) 105', 118', 119', 129
 Дворна 139
 Дејана 132
 Дивна (9) 113', 117', 118', 124', 125, 129', 130, 134', 136
 Дикла (3) 128, 135', 136'
 Добра (2) 109', 113'
 Достана (2) 136', 146
 Драгана (2) 115, 131
 Дуна 109
 Дуња (3) 135, 135', 138, 138'
 Душана 118'

Ж

Живана (24) 110, 110', 111, 112, 112',
112', 117', 118, 123', 124, 126, 128',
131', 131', 131', 132', 132', 136, 138,
138', 146, 146, 146', 147
Живка (4) 109', 133, 135', 145

З

Злата 103
Зора (2) 122', 124'

Ј

Јаглика (5) 109, 113, 129, 135', 139
Јагода (12) 115, 115, 118', 122', 124,
124', 124', 126', 130', 130', 134, 141'
Јасика 115
Јасна (12) 114, 118', 118', 122', 126, 126',
128', 137, 138, 141', 147', 148'
Јездарица 11'
Јелачја (2) 121', 135
Јелика 127'

К

Какуна 136'
Калина (16) 107, 110, 116, 118, 120,
121, 122', 124, 127, 131, 131, 133',
134, 134', 137', 145
Каравида (2) 122, 135
Каћуна (2) 131', 133'
Керана (4) 111', 117, 128', 132'
Кјерана 116'
Кћерана 141'
Којана (2) 118, 147'
Кошута (2) 122, 127'
Красна 144
Круна (2) 126, 138'

Љ

Љуба (8) 139, 139, 144', 144', 145, 146,
146, 150'
Љубисава (2) 111', 116
Љубица (2) 137', 151

М

Малина (2) 133', 136, 139'
Мелета 132'
Мила (3) 103, 118', 126
Милахна 121
Миленка 122'
Милица (45) 99', 108, 108', 108', 109,
110, 110, 110', 111, 111, 111', 111',
112, 112', 112', 114, 114', 116, 116,
116, 116, 116', 117, 117', 117', 120,
121', 124', 124', 125, 125', 126', 127,
128, 130, 130, 130, 131', 132, 132,
133, 137', 139', 141', 142'
Милојка 122'
Милока 147
Милосава (5) 52, 125, 136', 138, 148'
Милуша 146'
Милхна (2) 107', 147
Миља (8) 121, 125', 127', 129, 129, 139',
145', 145'
Миљана (2) 128, 136
Младена 129'
Мома (7) 109', 111, 113, 116', 117', 126, 130

Н

Нинка 146'
Негода 144
Неденка 123
Нехота 145
Нешка 144
Нишава (5) 121, 128, 132', 138, 138'

П

Пауна (6) 116, 124, 124', 124', 125, 145'
Паунка (2) 120, 146
Планинка (4) 120, 136, 144, 147

Р

Рада (28) 21, 108, 108', 109', 110, 110', 110',
111', 112', 112', 114', 116', 119, 119',
120, 120, 120, 128, 128', 129', 131,
131', 134', 135', 141', 141', 145', 145'

- Радомира (2) 139', 148'
 Радосава (8) 112', 113', 114, 114', 115, 117, 129, 131
 Разумена 141
 Раина (8) 122', 123', 124, 124', 124', 125', 136, 146
 Ракита (5) 107, 121, 122, 125, 141
 Ранка 113'
 Рокса (2) 112', 113'
 Романија 146
 Роса 145
 Рохна 144'
 Ружа (6) 112, 112, 109', 116, 130, 131'
 Ружица (15) 118, 121, 121, 125', 125', 127, 128', 132', 132', 134', 136, 141, 146, 146, 147
- С**
- Светлана 138
 Сеја 111
 Славна (2) 118', 128'
 Смиљана (3) 127, 130', 136'
 Смољана 117
 Спасенија 188
 Срдана (2) 137', 144
 Сребра 139
 Стајка (5) 119, 121', 131, 138', 147
 Стајча 144
 Стамена (7) 122, 125, 132', 133', 137', 146, 146'
 Стаменка 118
 Стана (45) I', 109, 109, 109', 112', 115, 119', 119', 119', 119', 119', 120, 121', 121, 124, 124', 125, 125', 126', 127', 128, 128, 128', 130, 132, 134', 134', 135, 135', 136, 136, 136', 136', 136', 137, 137', 138, 138, 139', 141', 145, 145, 145', 146', 148'
 Станача 130'
 Станачја 126'
 Станија (6) 121, 122', 126, 146', 146', 148
- Станисава (9) I', 114, 121, 121', 123, 127, 128', 141', 144
 Станица (10) 113, 114', 117, 118, 118', 127', 128', 130, 131', 132
 Станка (7) I', 37, 116', 138', 139', 146', 147
 Станојка (8) 109', 121, 124, 133, 133', 139, 139', 146'
 Стоисава (4) 112', 118, 122', 128', 135
 Стоја (25) 108', 109', 109', 109', 111, 111, 112, 112', 113, 114', 116', 121, 124, 125', 126, 133, 134, 138, 138', 139, 144, 144', 146', 147', 149
 Стојана (11) 117', 121, 122, 123', 128, 128', 137', 144', 145, 148', 148'
 Стојка (7) 122', 124', 127, 133', 137, 138, 144'
- Т**
- Танкоса (2) 150, 147'
 Тихосава 115
 Травица 115
 Трњиина (3) 125', 136', 146
- Х**
- Хојдана (2) 144', 147'
 Хотена 138'
- Ц**
- Цвенија 149
 Цвета (22) 108', 109', 109', 111, 112', 118', 118', 119, 120, 122, 126', 126', 127', 128', 131, 132, 132, 132', 138', 141', 141', 144'
 Цветка 141'
- Ч**
- Чава 147', 149
 Чавка (9) 118, 120, 127, 129, 133', 134, 135, 135, 137
 Чјухрија 12
 Чјујуна 137

ЛИТЕРАТУРА

- Гилфердинг 1972: А. Гилфердинг, *Пушовање њо Херцеговини, Босни и Сјарој Србији*, Сарајево 1972.
- Грковић 1977: М. Грковић, *Речник личних имена код Срба*. Београд 1977.
- Грковић 1983: М. Грковић, *Имена у Дечанским хрисовуљама*, Нови Сад 1983.
- Грковић 1998: М. Грковић, *Имена у Ресави за време десјојовине*, Дани српскога духовног преображења (гл. ур. Мирослав Пантић). Деспотовац (1998) 233–246.
- Давидов 1994: Д. Давидов, *Парусија*. Београд–Суботица 1994.
- Даниловић 1994: Д. Даниловић, *Сјари срјски њоменици*. Магистарски рад [у рукопису]. Београд, Филозофски факултет Универзитета у Београду 1994.
- Даниловић 1999: Д. Даниловић, „Поменици”. *Лексикон срјској средњој века* (прир. Сима Ђирковић, Раде Михаљчић). Београд 1999, 551–552.
- Ивић 1991: П. Ивић, *Из историје срјскохрвајској језика. Изабрани ојледи II*, Ниш 1991.
- Левшина Ж. Л. 2021: Ж. Л. Левшина, *Рукописи сербског правописања Росијској националној библиотеки. Каталог*, Санкт-Петербург 2021.
- Мошин, В. 1958: В. Мошин, *К датировке рукописей из собрания А. Ф. Гилфердинга Государственной публичной библиотеки. Труды Отдела древнерусской литературы*, XV, АН СССР, Москва–Ленинград 1958, 409–417.
- Новаков 2017: Д. Новаков, *Имена Поменика манастира Крушедола*. Београд 2017.
- Новаков 2019: Д. Новаков, *Најчешћа срјска народна имена Поменика манастира Крушедола и Поменика манастира Дечана*, Археографски прилози 41 (2019) 131–144.
- Новаков 2022: Д. Новаков, *Женска имена словенској њорекла у Парусији (Рс 110) из XIX века*, Археографски прилози 44 (2019) 125–141.
- Поломац 2010: В. Поломац, *Неколико најомена о личним именима у Поменику нејознајој манастира Лиљанске епископије*, Проблеми на балканското и славјанското езикозание, 14–15 ноември 2008 г, Велико Търново (2010) 226–243.
- Поломац 2019: В. Поломац, *Женска имена у њоменику манастира Св. Тројице код Пљеваља (XVI век)*, Српско језичко и књижевно наслеђе на простору данашње Црне Горе. Српски језик и књижевност данас (ур. Ј. Стојановић). Подгорица (2019) 505–513.
- Поломац 2022: В. Поломац, *Мушка имена у Поменику манастира Свете Тројице (Пљевља XVI, век)*, Црквене студије 19 (2022), 459–473.

Стојановић 2012: Ј. Стојановић, *Лична имена по називима биљака и животиња у сџарим српским њоменицима (Пивски њоменик, Поменик из Хоче и Морачки њоменик)*, Српско језичко наслеђе на простору данашње Црне Горе и српски језик данас (ур. Ј. Стојановић), Никшић (2012) 109–133.

Стојановић 2013а: Ј. Стојановић, *Лична имена од основе вук- у сџарим српским њоменицима и везивање „вука” за култи светиої Саве код Срба. Осам векова манастира Милешеве* (ур. П. Влаховић), Милешева (2013) 31–45.

Стојановић 2013б: Ј. Стојановић, *Словенска и хришћанска имена у Пивском њоменику и Поменику из Хоче*, Митолошки зборник 29 (2013), 163–195.

Тодић 2002: Б. Тодић, *Сойоћански њоменик*, Саопштења XXXIV (2002) 279–293.

Препајац 1979: Љ. Препајац, *Прилої њроучавању ѣрчких модела српскохрватске антирџоинимије*, Ономатолошки прилози I, Београд (1979) 69–74.

Brgles, Čilaš Šimpraga 2016: V. Brgles, A. Čilaš Šimpraga, *Prilog proučavanju osobnih imena u 16. stoljeću (na primjeru vlastelinstava Susedgrad i Donja Stubica)*, FOLIA ONOMASTICA CROATICA 25 (2016) 21–51.

JAZU 1880–1976: *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, I–XXIII, Zagreb.

Loma 2020: A. Loma, *Problems of chronological and social stratification in historical anthroponomastics: The case of “lupine” and “equine” proper names among the Indo-European peoples*. Onoma 55 (2020) 15–34.

Novakov 2023: D. Novakov, *Ženska imena lična imena u Pomeniku manastira Krke (XVII–XIX vek)*, FOLIA ONOMASTICA CROATICA 32 (2023) 71–92.

Pižurica 1998: M. Pižurica, *Zaštitno ime (iz lokalne perspektive)*, Folklor u Vojvodini 10 (1998) 69–73.

Šimundić 2006: Mate Šimundić, *Rječnik osobnih imena*. Zagreb 2006.

Mihajlović 1968: V. Mihajlović, *Neki problemi semantike naših ženskih imena*, Прилози проучавању језика 4 (1968) 209–226.

FEMALE NAMES OF SLAVIC ORIGIN IN
THE SOPOĆANI MONASTERY COMMEMORATING BOOK

DRAGANA NOVAKOV

The paper will present personal female names of Slavic origin in the manuscript book *Pomenik Manastira Sopoćani* (*Commemorating Book of the Monastery of Sopoćani*), Gilj. 59 (16th–17th century). The research will include all personal female names, including those written on the margins of the pages and on the inside pages of the covers. The aim of the work is to analyse the corpus of the mentioned names and determine their main characteristics - motivation and semantics. At the end of the paper, a register of personal female names from the Monument will be given.

Keywords: *Pomenik*, Sopoćani, monastery, female names, Slavic names

АРХЕОГРАФСКИ ПРИЛОЗИ
Зборник радова Одељења за археологију
Народне библиотеке Србије
ARCHEOGRAPHICAL PAPERS
Review of the ARCHEOGRAPHICAL DEPARTMENT
NATIONAL LIBRARY OF SERBIA

Издавач
Народна библиотека Србије
PUBLISHER
NATIONAL LIBRARY OF SERBIA

Лектура и коректура
Јелена Витезовић
PROOFREADER
JELENA VITEZOVIĆ

Технички уредник
Мирослав Лазич
PUBLISHING EDITOR
MIROSLAV LAZIĆ

Штампа
RETRO PRINT, БЕОГРАД
PRINTED BY
RETRO PRINT, BELGRADE

Тираж
300 примерака
CIRCULATION
300

Публикације за размену и рукописе за штампу
слати на адресу:

Народна библиотека Србије
Одељење за археологију
(за археолошке прилоге)
Скерлићева 1, 11000 Београд
e-mail: vladan.trijic@nb.rs

Please, send original texts and/or publications
intended for exchange to the following address:

Narodna biblioteka Srbije
Odeljenje za arheografiju
(za Arheografske priloge)
Skerliceva 1, 11000 Beograd
e-mail: vladan.trijic@nb.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

09(497.11)

АРХЕОГРАФСКИ прилози : зборник радова Одељења за археографију Народне библиотеке Србије = Archeographical papers : review of the Archeographical Department National Library of Serbia / главни и одговорни уредник Владимир Пишталo ; уредник Татјана Суботин-Голубовић. - 1979, бр. 1- . - Београд : Народна библиотека Србије, 1979- (Београд : Retro print). - 23 cm

Годишње. - Друго издање на другом медијуму: Археографски прилози (Online) = ISSN 1452-2233
ISSN 0351-2819 = Археографски прилози (Штампано изд.)
COBISS.SR-ID 15982082

YU ISSN 0351-2819
UDK 091